

hvad den hedder. Det er vist noget med den finansielle sektor.

Der er sådan et par trylleordninger, der ser ud, som om arbejdsgiverne putter pengene ned i arbejdsmarkedsfondene. Men er vi ikke enige om, at reelt set kommer der ikke en krone?

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Første næstformand (Birte Weiss):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Skatteudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

19) Første behandling af lovforslag nr. L 123: Forslag til lov om ændring af lov om afgift af affald og råstoffer. (Afgiftsforhøjelse).

Af skatteministeren (Ole Stavad).

(Fremsat 2/12 98).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Bjarne Laustsen (S):

Socialdemokratiet tilslutter sig fortsat finanslovaftalen og Vandmiljøplan II. Derfor kan vi også tilslutte os lovforslag nr. L 123, da forslaget er en del af tidligere indgåede aftaler.

Forslaget går bl.a. ud på at finansiere yderligere satsning på økologisk jordbrug, og at det sikres, at statens finanser ikke forringes. Samtidig er vi tilhængere af affaldsafgifter, først og fremmest fordi vi går ind for princippet om, at forureneren skal betale. Det tilskynder til den mere miljøvenlige adfærd. Helst skulle vi gerne blive bedre til at udnytte alle ressourcer, også affaldet, optimalt gennem genanvendelse.

Det er også årsagen til den differentierede affaldsavgift af forbrændingsaffald og deponeringsaffald. At den stiger mere for deponering vil alt andet lige medføre, at det økonomiske incitament til genanvendelse bliver større.

Ligeledes er der tale om en mindre stigning for affald til forbrænding, hvor der er tale om samproduktion af el og varme i modsætning til anden form for forbrænding.

Endelig skønnes det, at den samlede mængde affald kan reduceres med 5 pct., ganske meget, når man tænker på den voldsomme udvikling i mængden af affald.

Socialdemokratiet kan derfor som allerede sagt tilslutte sig lovforslaget.

Preben Rudiengaard (V):

Da Venstres ordfører, hr. Kristian Jensen, ikke kan være til stede, skal jeg på hans vegne sige følgende:

Lovforslaget er en del af finanslovaftalen og giver markante stigninger i afgifterne på affald, deponering af affald samt især deponering af restprodukter på kraftværker baseret på fossile brændsler eller biomasse.

Ud over den provenumæssige virkning skulle lovforslaget gerne resultere i større genbrug samt mindre affald og deponering.

Venstre håber, at loven mindst vil give det forventede fald i mængderne på 5 pct.

Med disse bemærkninger giver Venstre sin støtte til lovforslaget.

Knud Erik Kirkegaard (KF):

Også dette lovforslag er jo en del af finanslovaftalen for 1999, og om end vi ikke ligefrem har noget kærlighedsforhold til denne del af finanslovaftalen, så støtter vi den naturligvis, da det er en del af aftalen.

Aage Frandsen (SF):

Jeg synes, det er i orden, at hr. Knud Erik Kirkegaard ikke har et kærlighedsforhold til dette lovforslag.

Dette forslag er del af en aftale, som SF også har med regeringen om finansieringen af økologisk jordbrug, og det vil sige, at dette forslag har en finansieringsvirkning, som vi mener er rigtig, det har en adfærdsregulerende virkning, og pengene, som kommer ind i denne forbindelse, bruges på en fornuftig måde.

I modsætning til de andre ting, som vi har behandlet, hvor vi er imod hele indholdet, plus at vi ingen indflydelse har haft på det, har vi her haft indflydelse på indholdet, og derfor støtter vi lovforslaget.

(Kort bemærkning).

Frank Aaen (EL):

Altså det, som pengene bruges til, er vi sådan set også for i Enhedslisten.

Men synes SF egentlig talt ikke, det er lidt mærkeligt i det spil, der er her, hvor der tages massevis af penge fra almindelige mennesker og foræres enorme summer til erhvervslivet, at komme her med en regning mere til forbrugerne, for denne regning ender jo alligevel hos forbrugerne?

(Kort bemærkning).

Aage Frandsen (SF):

Jeg ved ikke, om det er nogen underlig følelse, jeg har i den her forbindelse. Nu er mine følelser ikke så afgørende. Det var et spørgsmål, om vi kunne få finansieret noget i den her forbindelse. Det var det, det drejede sig om. Vi risikerede, at hvis man havde indgået en finanslovaftale, uden at det her var på plads, fik vi det aldrig på plads, og det var baggrunden for, at vi vurderede, som vi gjorde.

Det er rigtigt, at enhver afgift, som er adfærdsregulerende, jo ender et eller andet sted, og i sidste ende ender den jo nok hos forbrugeren. Sådan er det bare, og sådan er det hver gang, men derfor har vi jo ikke afvist at indføre afgifter, som er adfærdsregulerende. Vi er også tilhængere af energiafgifter. Vi er tilhængere af, at benzinafgiften skal stige, og det har SF og Enhedslisten været i fællesskab i forbindelse med pinsepakken. Sådan er det.

Men det er da klart, at vi ville da hellere have haft den her aftale gennemført i januar måned eller i forbindelse med pinsepakken. Det er da enkelt. Men uanset om vi har følelser i den her forbindelse eller ej, må vi en gang imellem se bort fra det i forhold til, hvad vi får ud af det.

Klaus Kjær (DF):

Lovforslaget drejer sig om forhøjelse af affaldsavgiften med gennemsnitligt 60 kr. pr. t. Ved forhøjelsen skaffes der finansiering til udgifterne vedrørende yderligere satsning på økologisk jordbrug, samtidig med at statens finanser ikke forringes, selv om regeringens forslag om besparelser på landbrugets konsulentordninger ikke gennemføres som foreslået.

Der er tale om særdeles mærkbare forhøjelser udtrykt i procent i forhold til de gældende satser. Også reelt vil forslaget belaste erhvervene og husholdningerne. Således skønnes det, at forslaget vil belaste erhvervene med ca. 100

mio. kr., mens husholdningerne og det offentlige belastes med 110 mio. kr.

Regeringen og forligspartierne henviser blot til, at erhvervsvirksomhederne vil kunne overvælte forhøjelserne på priserne over for forbrugerne. Det betyder i den sidste ende, at den enkelte familie ud over at få belastet privatøkonomien med øgede udgifter til fjernelse af husholdningsaffald endvidere bliver belemret med forhøjede priser som følge af forøgelsen af erhvervslivets omkostninger. Samtidig betyder forslaget, at det bliver vanskeligere for de erhverv, som konkurrerer med udlandet. Det er derfor uforståeligt, at både Venstre og især Det – ellers altid erhvervsvenlige – Konservative Folkeparti er gået med til dette forslag som led i finanslovforliget.

Hertil kommer, at en omlægning af afgifterne med virkning allerede fra den 1. januar 1999 for det affald, der afleveres fra denne dato, givetvis vil medføre totalt kaos, ja, jeg tvivler faktisk på, om det kan lade sig gøre. De kommunale budgetter er allerede lagt, og ejendomsskattebilletten er ved at blive udsendt. Havde man tænkt sig, at kommunerne nu skulle til at udsende nye renovationsopkrævninger til borgerne, hvor der er taget højde for afgiftsforhøjelsen? På tilsvarende måde har virksomheder, der modtager affald, allerede for længst lagt budgetter for det kommende år.

Dansk Folkeparti kan naturligvis på ingen måde støtte dette lovforslag.

Ebbe Kalnæs (CD):

Da lovforslaget jo sorterer under skatteministeren, skal jeg understrege her, at det normalt ville være fru Sonja Albrink, men når jeg har overtaget ordførerskabet, skyldes det jo ikke mindst, at denne sag også havde været lidt spændende at drøfte med miljø- og energiministeren.

Der er ingen tvivl om, at vi støtter det her lovforslag, for det er led i et finanslovforlig, men på den bekymringsskala, man kan have, må vi nok sige, at vi her er oppe på et beløb, som godt kan få nogle skæve virkninger.

Den holdning, at vi skal sørge for at klare vores affald selv, er der altså dele af, der er ved at skride, når vi faktisk allerede eksporterer en hel del til Tyskland og også til Sverige, især når det gælder autoskrot.

Det betyder faktisk, at vi på det område i dag har folk, der er afskediget, vi har folk, der er på arbejdsfordeling osv. Det er ikke, fordi jeg mener, vi skal holde fast i beskæftigelsen for en-

hver pris, men netop det punkt, som jeg synes er det væsentlige, nemlig bruddet med princippet om, at dansk affald skal behandles i Danmark, bør man nok følge ganske nøje og se, hvilken virkning denne sag får.

Det gælder altid for afgifter, som jo er en eller anden form for straf, som nogle holder meget af, at det er vigtigt at tænke igennem, hvilken adfærd de giver, og også om man når så højt et punkt på enkeltområder, at man straffer sig selv på anden måde. Det er ikke heldigt.

Men som sagt støtter vi selvfølgelig lovforslaget, når det er med i finansloven, og vi kan jo heller ikke garantere, det vil gå så galt, som jeg peger på, men tendensen er klar, den er stærkt stigende.

Jeg håber, man følger det nøje.

Morten Helveg Petersen (RV):

Det Radikale Venstre kan støtte lovforslaget, der giver mulighed for at sætse yderligere på økologisk jordbrug og giver mulighed for at give en højere grad af genanvendelse i affaldsmængden.

Vi er positive over for lovforslaget.

Frank Aaen (EL):

Der er to grunde til, at Enhedslisten ikke kan støtte det her lovforslag. Den ene er, at det belaster almindelige forbrugere, og der bliver i forvejen taget så mange penge fra almindelige forbrugere og givet som skattelettelser til erhvervslivet, at man rigeligt burde kunne finde pengene dér til dette i øvrigt, som jeg sagde før, udmærkede formål, nemlig at støtte økologisk jordbrug.

Den anden grund til, at vi ikke er så glade for forslaget, er, at vi synes, det er lidt underligt, at man ikke lavede vandmiljøplanen ordentligt, forstået på den måde, at det er velkendt, at vi var imod Vandmiljøplan II, fordi den efter vores opfattelse ikke løste problemet med vores vandmiljø. Men derudover skulle en del af prisen for at få SF med være penge til økologisk jordbrug, men det kunne man så ikke i den sammenhæng finde penge til.

Det er jo sådan en underlig, mærkelig måde at lave forlig på, at man giver en af forligsparterne en indrømmelse uden samtidig at pege på en finansiering, og det er så det, vi har i dag som et særskilt forslag. Det synes vi selvfølgelig heller ikke om at blive rodet ind i.

Så af de to grunde er vi imod lovforslaget, men vi støtter altså og har tillid til, at pengene bliver brugt på fornuftig vis.

Kim Behnke (FP):

Da affaldsafgiften blev indført i Danmark, skete det med finanslovaftalen fra 1990. Det var Fremskridtspartiet med til, fordi vi har det synspunkt, at den, der forurener, selv skal betale. Det er et godt og fornuftigt synspunkt, og det betyder også, at den omkostning, der er ved at få bortskaffet affald, hvad enten det er fra private husholdninger, fra landbrug, fra industri eller fra andre steder, må den, der producerer affald, også selv bære.

Problemet er bare, at også dette område er gået hen og blevet et fiskalt område. Det er et sted, hvor man har fundet ud af, at her kan man tjene lidt ekstra penge til statskassen. De her penge kommer jo nemlig ikke til at gå til forbedring af bortskaffelsesmetoderne. Pengene kommer heller ikke til at blive brugt til at få udviklet komposterbare emballager og den slags ting, som kan være med til i fremtiden at nedbringe mængden af emballage.

Pengene skal bruges til at dække nogle huller i finansloven, og det synes vi ikke er et tilstrækkeligt godt formål.

Så er der alle de praktiske problemer, for det er jo rigtigt, som flere ordførere har været inde på, at det her er så høj en afgift, at folk begynder at gøre sig tanker og spekulere på, om ikke der er metoder til at slippe for at betale afgiften, nøjagtig på samme måde som når folk skal betale så meget i skat og moms, at de tænker på, om der er metoder til at slippe for at betale skat og moms, og så kører de gerne rundt med en trailer hele weekenden for at lede efter en halv gris, som de kan slippe for at betale moms af.

Nøjagtig den samme trafik kommer til at foregå nu. Nu er det bare ikke halve grise, der ligger på trailerne, nu bliver det alt muligt affald fra folks private husholdninger, fra en nedbrudt mur mellem to lokaler osv. Det affald vil man køre rundt med på landevejene, man vil finde en tilpas øde grusvej, bakke ind, læsse det hele af bag et eller andet hyldebærtræ, og så står den pågældende lodsejer med problemstillingen.

Retstilstanden i Danmark er den, at hvis en landmand pludselig en dag opdager, at der ligger et læs skidt på hans jord, så har han pligt til både at bortskaffe det og at betale afgift for at få det bortskaffet. Så absurd er lovgivningen.

Det betyder, at der er en række lodsejere, som vil få store problemer, når der sker illegal eller sort deponering af affald på deres jorder, og der vil være en masse problemer med efterfølgende at få det bortskaffet. Det vil stige markant, og på et eller andet tidspunkt vil jeg sikkert stå på talerstolen, når man om 2 eller 3 år har gjort det op, og sige: Hvad sagde vi i Fremskridtspartiet?

Afgiften når nu et niveau, hvor folk ikke længere synes, det er rimeligt, for den dækker ikke kun udgifterne til at få bortskaffet og håndteret affaldet, den skal også dække nogle huller i statskassen. Når danskerne når op på et sådant afgiftsniveau, bliver de desværre kreative; de finder metoder til at omgå afgifterne, og det er i denne forbindelse desværre metoder, som bibringer andre mennesker nok så store problemer.

Derfor – og udelukkende derfor – siger vi nej.

Princippet om, at man har en afgift på affald, har vi ikke noget imod, tværtimod, det er jo faktisk os, der var med til at indføre den i 1990, men niveauet er simpelt hen blevet for højt.

Flemming Kofod-Svendsen (KRF):

Jeg tror, vi hurtigt kan blive enige om, at vi har for meget affald. Hvordan kan vi skabe større ansvarlighed, så vi ikke blot øger affaldsmængden på det ene eller andet område?

Her mener vi i Kristeligt Folkeparti, at dér er en afgift et godt og rigtigt våben at tage i anvendelse.

Vi har en række udgifter i samfundet; det forudsætter, at vi også har nogle indtægter. Så det er det andet sigte, det hedder med et fint ord: det fiskale sigte.

Vi synes ikke, der i dette lovforslag er nogen modsætning mellem de to hensyn. Jeg mener, at begge hensyn er indbygget.

Vi tilslutter os begge hensyn og dermed lovforslaget.

Skatteministeren (Ole Stavad):

Til det her lovforslag kan jeg med tilfredshed konstatere at tilslutningen jo bestemt ikke var mindre end til de foregående.

Jeg har det lidt modsat hr. Frank Aaen. Jeg glæder mig over, at alle de partier, der stod bag Vandmiljøplan II, hvor der var et enkelt punkt, ikke alle partier var med til at sikre en finansiering af, har det under finanslovdrøftelserne været muligt at samle.

Jeg kunne også høre på stemmelejet hos hr. Frank Aaen, at han ikke mente, det var det mest ufornuftige sted at finde pengene, men at han måske først og fremmest var noget uenig i anvendelsen.

Til hr. Kim Behnke har jeg kun det at sige, at det er mit indtryk, at de fleste kommuner har indrettet sig lige så fornuftigt som den kommune, jeg selv bor i, nemlig at de har et sted, hvor de private husholdninger kan køre hen og aflevere den slags affald, som de kan have på traileren, som hr. Kim Behnke nævnte, og at det er en integreret del af den renovationsordning, der er, som man betaler for sammen med de årlige ejendomsskatter ligesom for storskrald, og at man derigennem sikrer fornuftige måder at forhindre det, som hr. Kim Behnke peger på kunne være et problem, hvis ikke man indretter sig fornuftigt.

Skulle der være kommuner, der endnu ikke sammen med borgerne har indrettet sig så fornuftigt, kunne man da anbefale, at de overvejer at få løst problemet. Det er i hvert fald min opfattelse, at det er et af de initiativer, hvor borgerne føler, at de får meget for pengene, når der åbnes sådan en storskraldsordning, hvor folk selv kan komme og aflevere deres affald.

Jeg tror ikke, vi vil komme til at se det skræmmebillede, hr. Kim Behnke ridsede op, men selvfølgelig skal man altid følge et område nøje, som vi justerer afgifterne på.

Men tak for tilslutningen.

(Kort bemærkning).

Frank Aaen (EL):

Først lige det principielle omkring finansieringen.

Hvis vi havde været med til det, så havde vi foreslået, at man havde fundet pengene inden for det konventionelle landbrug, for så havde vi nemlig dobbelt fremmet omstillingen til økologi ved at have taget et tilskud fra det konventionelle landbrug og brugt pengene til økologerne. Det er den måde, vi helst tænker på, sådan at der er en vis logik i den måde, pengene tages på, og den, de gives ud på.

Skatteministeren var glad over, at de partier, der tidligere var imod, nu støtter finansieringen af økologerne. Ja, der vil jeg jo nok se lidt mere skeptisk på den glæde, for jeg ved jo, hvordan finanslovforhandlinger kører. Det er at give og tage, og når V og K har skullet give på det her område, så har de taget noget andet.

Jeg vil ikke afæske skatteministeren svar på, hvad de fik som indrømmelse, men jeg er sikker på, at det har kostet en indrømmelse til V og K, som jeg heller ikke har brudt mig om.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Første næstformand (Birte Weiss):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Skatteudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

20) Første behandling af lovforslag nr. L 124: Forslag til lov om ændring af lov om stempelafgift samt lov om stempelafgift. (Forlængelse af den midlertidige forhøjelse af pantebrevs-stempel for ejerboliger og fritidshuse m.v.). Af skatteministeren (Ole Stavad). (Fremsat 2/12 98).

Lovforslaget sættes til forhandling.

Forhandling

Frode Sørensen (S):

Skatteministeren fremsætter hermed et forslag, der også er udsprunget af finanslovsforliget. Det indeholder dels et forslag om at forlænge den midlertidige forhøjelse af stempelafgiften på pantebreve i ejerboliger og sommerhuse indtil 1. december 1999, dels forslag om at justere stempelovens § 57 A om dødsboskifte, sikkerhed for fællesudgifter og nogle mindre justeringer af stempeloven.

Formålet med forslaget er at motivere fremtidige låntagere til at udskyde tidspunktet for lånoptagelse for på den måde at lægge en dæmper på aktiviteterne i byggebranchen, som uagtet denne forlængelse fortsat vil være præget af høj aktivitet.

Forslaget ligger dermed i forlængelse af en vedtagelse i 1997, hvor formålet dog i høj grad var at begrænse væksten i det lånefinansierede

forbrug fremkommet ved lån optaget med pant i fast ejendom.

Formålet er derfor at formindske den fremtidige lånoptagelse og ikke primært at sikre staten flere indtægter. Forlængelsen af den midlertidige stempelforhøjelse med 3,5 pct. til 5 pct. vil ifølge skatteministerens skøn, der dog er forbundet med en betydelig usikkerhed, give et merprovenu på 300 mio. kr.

Socialdemokratiet kan støtte det foreliggende lovforslag.

Preben Rudiengaard (V):

Som substitut for fru Mariann Fischer Boel skal jeg på Venstres vegne sige, at når der bliver lavet en aftale om finansloven med flere pakker, må alle jo se i øjnene, at der skal hugges en hæl og klippes en tå.

Dette lovforslag medfører en forlængelse af den midlertidige forhøjelse af stempelafgiften fra 3,5 pct. til 5 pct. for så vidt angår tillægsbelåning på ejerboliger og fritidshuse.

Dog sker der fritagelse for forhøjelsen i forbindelse med finansiering af køb af ejendom eller til finansiering af nybygning, tilbygning eller ombygning, hvis der kræves en byggetilladelse, ligesom de såkaldte blandede ejendomme er friholdt.

Endelig justeres den gældende fritagelsesbestemmelse i forbindelse med dødsboskifte og ved sikkerhed for fællesudgifter.

I det forløbne år er vi stødt på nogle urimeligheder, f.eks. personer, der har været underlagt offentligt myndighedskrav, og her tænker jeg f.eks. på kloakering eller vandtilslutning. Vi mener, at vi under udvalgsbehandlingen må kigge på dette område, så vi undgår, at disse personer helt utilsigtet bliver belastet med den forhøjede stempelafgift.

Forlængelsen af forslaget rækker frem til 1. december 1999.

Jeg skal meddele, at Venstre som forligspartner støtter lovforslaget.

Knud Erik Kirkegaard (KF):

Og det gør Det Konservative Folkeparti også, om end uden større begejstring.

Aage Frandsen (SF):

Det her er et lovforslag, som vi under andre omstændigheder godt ville overveje at stemme for. Det ville afhænge af, hvad pengene skulle bruges til. Her ved vi jo ikke, om de her penge er blevet brugt til nedsættelse af selskabsskat-